

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

09 נובמבר 2020

י"ס 37125-10-20 א. נ' פ. ש.

דיון ג. הורי

לפני כבוד השופט ארז שני

המבקש: **ע. א.**

נגד

המשיבה: **ס. פ.**

באת כוח המבקש – עורכת דין רות דיין-וולפנר
המשיבה ובאת כוחה – עו"ד דורית דרמן

פסק דין

עניינם של הצדדים התברר בשעתו לפני כבוד סגן הנשיא כתוארו דאז, השופט שילה.

והנה ואין הדברים במחלוקת, נפתח תיק יישוב סכסוך שעניינו המרכזי הוא נתק בקשר שבין קטינה כבת 11 לבין אביה.

מאליו ברור שכאשר טוענת האם בכתב וגם בעל-פה שהיא מסכימה כי זמני השהות הנקובים בהסכם שבין הצדדים יתקיימו, אלא שאין בכוחה לגרום לבת לקיימם או להיות בקשר עם אביה, אין גם כל תכלית ותוחלת להליך של משא ומתן בין הצדדים או להליך יישוב סכסוך, שהרי מה יאמרו הצדדים ביחידת הסיוע? זה יאמר "רוצה אני בקשר עם בתי" וזו תשיב לו "צודק אתה, אבל אין ביכולתי לעשות מאום!"

הורתה נשיאת בית המשפט העליון לשופטי המשפחה לקיים דיון תוך ימים בסוגיות של ניתוק קשר בין קטין לבין הורה ואומר, כי שלושה חודשים של נתק הם בהחלט זמן אשר ניתן לכנותו המתנה ראויה מחד ופניה מהירה מאידך לתיקון מה שאירע.

אני מורה **למזכירות** לשנות את המותב העיקרי אשר הוקצה לתיק ואשר עדיין לא טיפל בו, כך שענייניהם של הצדדים יתבררו לפניי.

כתבתי בשעתו שמעורבות בית המשפט תיעשה כאשר הנתק בקשר נגרם ללא צידוק סביר לנתק בקשר. גם האם אינה טוענת שיש הצדקה לנתק בקשר ואם צריך מישוהו לשמוע את דעתי, אומר כי אי שיתוף פעולה של האב ב... כלשהו או התנהגותו ברחוב עליה נמתחת ביקורת על-ידי הקטינה כי הוא צועק או מרעים בקולו על פלוני אחר בוודאי שאיננה צידוק כלשהו ליתן לקטין בן 11 זכות שאין לו בדין "להתגרש" מהורה. גם האם אינה סוברת כי לקטינה זכות שכזאת והיא למעשה טוענת שאין בכוחה לעשות דבר.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

09 נובמבר 2020

י"ס 37125-10-20 א. נ' פ. ש.

דיון ג. הורי

כתבתי בעבר ואדגיש שוב, כי כאשר נקבעים זמני שהות, כל שהיה של קטין בבית ההורה האחר שלא בזמנים המוקצים לו ובלא היתר מבית המשפט היא בלתי חוקית.

למעשה, כאשר נמנעה האם מלומר לבת "אסור לי לאפשר לך להיות איתי ובביתי בזמני השהות שנועדו לאביך" וכאשר היא נמנעת מלפנות לבית המשפט לבקש רשות כך לנהוג, אזי היא מכניסה עצמה למצב של הפרת הוראה חוקית, שהרי ההסכם פסק דין הוא.

אולי טוב שיידע הציבור כי "אומץ הלב" שבטיעון: "זה הקטין לא רוצה" ובכך הצבתו של הקטין בחזית המחלוקת היא מעשה שאינו ראוי.

הורה משמורן, האם במקרה הזה, חב באחריות לקיום הקשר עם ההורה האחר, שאם לא כן לא רק שאין הוא ממלא את חובתו כמשמורן, דהיינו זה המופקד על ניהול חיי השגרה של הקטין, אלא שהוא חוטא גם לחובתו כאפוטרופוס.

לא מעט נכתב על כך, כי מתן אפשרות לקטין להכתיב להוריו מה ואיך, עלולה לגרום לנזקים בעתיד שכן מוענק לקטין כוח שאינו כפי גילו.

אומרת באת כוח האם כי חובתי לפגוש בקטינה והיא צודקת, בוודאי שאפגוש בקטינה. אלא מאי, שאני אומר כאן ועכשיו – אם מקווה האם שהקטינה תאמר לי שאינה רוצה לפגוש את אביה וגם אני אציית לרצונה – שווא עמלה.

המעין בנוהל שיצא תחת ידי נשיאת בית המשפט העליון בסעיף המטרות יגלה כי הדין הישראלי אשר גרם להוצאת הנוהל קובע במפורש כי יש לפעול לחידוש קשר באין צידוק ראוי. תירוץ של הורה לפיו ילד בן 11 הוא הקובע, הוא בבחינת תירוץ שלא יכירנו מקומו ואי הבנה מצד האם, הפעם של הבנת תפקידה של משמורן.

כשמציעה לי האם שאולי הסב, כנראה אביה של האם, הוא שיטפל בהכרחת הילדה, עצוב לי לשמוע זאת שכן האם מראש מתפרקת מחובתה להפעיל סמכות ולהסביר לקטינה כי אין היא יכולה לנתק את הקשר עם אביה.

אחזור על שכתבתי בעבר ואומר, הדין בישראל מתחשב ברצונו של קטין בוודאי כפי גילו ובגרותו, אך אין הוא מאפשר לקטין לעשות ככל העולה על רוחו.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

09 נובמבר 2020

י"ס 37125-10-20 א. נ' פ. ש.

דיון ג. הורי

1 לו היתה הקטינה שהאם מציגה אותה כדעתנית מודיעה לי כי היא חפצה לרכוש דירה, לא הייתי מאשר
2 את העסקה; לו היתה הקטינה מודיעה לי שהיא חפצה לנהוג, לא הייתי מתיר לה לנהוג ולמעשה לא
3 הייתי צריך לעשות אף אחד מאלה מן הטעם הפשוט שקטין לא יכול לעשות ככל העולה על רוחו
4 וזכויותיו בדין מוגבלות, כך גם כשירותו המשפטי.

5
6 אותם זכויות שניתנו לקטין ואשר הוגבלו בחוק מוענקות לשני הוריו ולא רק לאם ואף אחד מהוריה
7 של הקטינה איננו מסכים כי הקטינה תנתק קשר עם אביה, בין אם כשל הוא ב...., בין אם לא שיתף
8 הוא פעולה ב...., בין אם צעקן הוא ובין אם לאו.

9
10 אנו מכירים בעובדה שחוש המידה של ילדים הוא כפי גילם.
11 לבת 11 יש 11 שנות חיים והתוצאה היא, כמקובל בילדים, פרשנות שיכולה להיות פרשנות קיצון של
12 אירועים של מה בכך.

13
14 הבעיה מתחילה כאשר הורה אינו רוצה או אינו מסוגל לומר לילדו כי אין לו את הכוחות ולא טוב
15 שיפעיל כוחות לנקיטת צעדים דרסטיים שהם בראי האדם הסביר חסרי חוש מידה.

16
17 כאמור, הדין הישראלי מטיל על הורה משמורן אחריות מוגברת לוודא קיומו של קשר עם ההורה
18 האחר, שאם לא כן יוטל ספק ביכולתו של הורה לשמש כמשמורן.
19 אולי לנישה זו ניסתה להיכנס באת כוח האב כשביקשה ממני לקבוע משמורת משותפת כאן ועכשיו.

20
21 אומר, כי בתי המשפט תוך שהם פועלים בנהלי העבודה עליהם הורתה נשיאת בית המשפט העליון,
22 עניינם אינו בניכור הורי במובן של "תיוג" מי מההורים כמנכר.

23
24 כאשר לא מדובר במקרה ברור, הניסיון לעסוק בשאלה מי מנכר ומי לא הוא כמעט "אויבו" של
25 התהליך, שכן יגרום הוא לביטול זמן על הבירור והדגש הוא על חידוש הקשר, לא על "תיוג" ההורה.

26
27 משעה שהדגש הוא על חידוש הקשר (וראה הכותרת לנוהל שהוציאה נשיאת בית המשפט העליון),
28 צריך להבין שכמו בתחומים אחרים, פועל בית המשפט במדרג:

29
30 ראשית, נותן בית המשפט לזה אשר פוגע בחידוש הקשר ולעתים אין זה המשמורן, את האזהרה
31 הדרושה בדבר אי החוקיות ותוך מתן הסבר כי אי החוקיות משפיעה לא רק במישור האזרחי אלא גם
32 במישור דיני העונשין לעניין הפרת הוראה חוקית ולצערנו כבר היו מי שמצאו עצמם נושאים בסנקציה
33 העונשית.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

09 נובמבר 2020

י"ס 37125-10-20 א. נ' פ. ש.

דיון ג. הורי

1 שנית ובמקביל, קובע בית המשפט דרכים "טיפוליות" לחידוש מהיר של הקשר בין הקטין לבין ההורה
2 איתו אין לו קשר.

3
4 אל טיפול טעות – הטיפול הוא טיפול אשר ניתן על-ידי אנשי מקצוע, אך אין מדובר בטיפול אשר נועד
5 לפתור את קשייהם הרגשיים של בני המשפחה. תכליתו של הטיפול הוא לחדש את הקשר.

6
7 מצליח הטיפול ולרוב הוא מצליח – מה טוב.
8 מסרב מי מההורים לשתף פעולה עם הטיפול ומתחילות להישמע טענות שאין הוא מצליח להביא את
9 הקטין גם אל הטיפול – לא נותרת לבית המשפט הברירה אלא להתחיל ולפעול במדרג הסנקציות
10 השמורות לו.

11
12 סנקציות אלה נפרשות על פני 4 תחומים: תחום אחד נוגע כפי הקיים בכלל בשאלות של אכיפת זמני
13 שהות, לסנקציות כספיות.

14
15 השוויתי בשעתו את ההליך הנוגע לחידוש קשר להליך המתנהל על-פי אמנת "האג", על קווי הדימיון
16 המחייבים התערבות מהירה ובירור מהיר ואולי עוד נקודת דימיון יכולה להימצא ב"יוקר"
17 הסנקציות.

18
19 התחום השני המופעל לרוב כאשר לא עוזרת הסנקציה הכספית נוגע לסנקציות שיכול בית המשפט
20 להפעיל והן מרוכזות גם בחוק ההוצאה לפועל – לאמור, הורה המפריע לחידוש הקשר ואינו פועל
21 לחידושו עלול למצוא עצמו מפקיד את רישיון הנהיגה שלו, מתקשה להחזיק בחשבון בנק, מתקשה
22 לצאת מן הארץ ועוד וכבר יש בידינו פסיקה הקובעת את זכותו של בית המשפט להשתמש בסנקציות
23 שבחוק ההוצאה לפועל.

24
25 התחום השלישי נוגע לשיתוף המשמורת לא כי יחסי ההורים טובים, אלא כיוון שמדובר בהפקעה של
26 חלק מהמשמורת מן ההורה המכביד על חידוש הקשר ואולי בהקשר זה כדאי גם לראות שכאשר ממנה
27 בית המשפט אפוטרופוס לדין לקטין, מביע הוא חוסר אמון בעיקר בהורותו של זה אשר אפשר ניתן
28 קשר ללא הצדק.

29
30 את התחום הרביעי כבר הזכרתי והוא נוגע, כאמור, לטיפול בזה שאיננו ממלא הוראה חוקית.

31
32 במילים אחרות: יכולים אנו להגיע גם למצב בו מוצא קטין לחלוטין ממגוריו אצל ההורה המפריע
33 לחידוש הקשר.

34
35 אלא שכל אלה עדיין כפופים לעיקרון שאין עונשין זולת אם מזהירין תחילה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

09 נובמבר 2020

י"ס 37125-10-20 א. נ' פ. ש.

דיון ג. הורי

1
2 אם לא הבינה האם עד כה, כותב אני למענה במפורש ומתיר לה גם לומר זאת לקטינה – אנו נמצאים
3 במדרג הראשון, קרי אין אני מרשה לקטינה שלא להיות בקשר עם אביה ואם לא יחודש הקשר –
4 לא טוב יהא הדבר. פשיטא אינני מרשה לקטינה להחליט.

5
6 העתירה שבבקשה להשיב את זמני השהות למה שהיו לפני שלושה חודשים כאילו דבר לא אירע נראית
7 לי בלתי סבירה לעת הזו.
8 מישהו צריך "לתווך" לקטינה את החזרה לזמנים המוסכמים על הוריה לפי ההסכם ובוודאי שאינני
9 סומך על האם שתעשה זאת, כי היא עצמה אומרת "אני לא מסוגלת".

10
11 הואיל וכך מופנים הצדדים למכון "מפגשים" תוך שאני מורה למכון לחדש לאלתר את הקשר בין
12 הקטינה לבין אביה ומאליו ברור כי חובת האם להביא את הקטינה לכל מפגש שיקבע המכון.

13
14 באת כוח האב תדאג ליידע את מכון "מפגשים" בפרטי הצדדים, על-מנת שיזמנם.

15
16 לעת הזו יישאו הצדדים בשווה בעלות הטיפול במכון "מפגשים".

17
18 המשך הטיפול ודיווחי מכון מפגשים ייעשו בכל תיק שיפתח מי מהצדדים.
19 הליך יישוב הסכסוך ועיכוב ההליכים תם בזאת.

20
21 לאור התוצאה אליה הגעתי ומשעה שהתגובה לבקשה נתפסת כבלתי סבירה מבחינת הפעלת
22 התחייבויות האם, תישא האם בהוצאות האב בסך 10,000 ₪ ואולם האם לא תהא חייבת לפרוע את
23 ההוצאות אם יחודש הקשר בין הקטינה לבין אביה ויתקיים באופן רציף תוך 60 ימים מהיום.

המזכירות תסגור התיק.

24
25
26
27
28 אני מתיר פרסום החלטתי זו ללא פרט מזהה כלשהו אודות הצדדים.

29
30
31 ניתנה והודעה היום כ"ב חשוון תשפ"א, 09/11/2020 במעמד הנוכחים.

ארז שני, שופט